

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci žalobce **M. B.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25, v řízení ve věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Cad 219/2006, o námitce podjatosti,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Plzni JUDr. Olga Charvátová **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodnutí ve věci vedené pod sp. zn. 16 Cad 219/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce v průběhu ústního jednání ve věci vedené Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 16 Cad 219/2006, které se konalo dne 16. 1. 2007, uvedl do protokolu, že vnáší námitku podjatosti vůči samosoudkyni JUDr. Olze Charvátové a členům posudkové komise, neboť nechtějí jít do detailů v jeho věci a samosoudkyně nedovolila diskuzi mezi žalobcem a Mgr. Turkovou jednající za žalovanou v tom, aby mu tato předčítala z přílohy 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., např. jaká je míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u cukrovky.

Z tohoto důvodu byla věc postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k řízení a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem vůči samosoudkyni JUDr. Olze Charvátové. Ve vyjádření k námitce podjatosti samosoudkyně JUDr. Olga Charvátová uvedla, že žalobce zná pouze služebně z této věci.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Integrovaná součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu

řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o níž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi nalezla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat také v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně existují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce disponuje určitým, nikoliv nezaujatým, vztahem k věci, případně účastníkům.

Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv pouze na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, ale rozhodování o této otázce se musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. Nelze ovšem vycházet pouze ze subjektivních pochybností osob zúčastněných na řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou.

Po zvážení výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro vyloučení samosoudkyně JUDr. Olgy Charvátové z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Cad 219/2006 nejsou splněny. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o poměru této soudkyně k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, rovněž tak netvrdil, že by se podílela na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Námitky žalobce směřují výhradně proti postupu samosoudkyně v průběhu ústního jednání. Podle ustanovení § 49 odst. 4 s. ř. s. jednání zahajuje a řídí předseda senátu (samosoudce). Podle odst. 5 citovaného ustanovení mohou v průběhu jednání soudci a se souhlasem předsedy senátu účastníci a osoby zúčastněné na řízení klást otázky účastníkům, popřípadě svědkům a znalcům anebo je vyzvat k vyjádření k věci. Podrobněji je průběh jednání upraven ve vyhlášce č. 37/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kde v § 13 odst. 4 je stanoveno, že klást otázky a vyjadřovat se lze jen se souhlasem nebo na pokyn předsedy senátu (samosoudce), a podle odst. 6 citovaného ustanovení jsou osoby přítomné v jednací síni povinny zdržet se všeho, co by mohlo narušit průběh soudního jednání, včetně projevování souhlasu nebo nesouhlasu s průběhem jednání, výpovědí osob, s vyhlášenými rozhodnutími aj. Skutečnosti uváděné jako důvod pro vyloučení soudkyně JUDr. Olgy Charvátové proto nejsou důvodem ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. pro její vyloučení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu